

ประมวลการสอน (Course Syllabus)

ภาคปลาย ปีการศึกษา ๒๕๕๙

1. คณะ เทคนิคการสัตวแพทย์ ภาควิชา เทคนิคการสัตวแพทย์
2. รหัสวิชา 01600343 ชื่อวิชา (ไทย) ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของพืชสมุนไพร
จำนวนหน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖) (อังกฤษ) (Pharmacological activity of Medicinal Plants)

วิชาพื้นฐาน -

หมู่บรรยาย 1 ทุกวันจันทร์ เวลา 13.00 - 16.00 น. ห้องบรรยาย 405 คณะเทคนิคการสัตวแพทย์

3. ผู้สอน / คณะผู้สอน

ภาคบรรยาย

๓.๑ ผศ.ทพญ.ดร. อุมพร รุ่งสุริยะวิบูลย์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

๓.๒ อ.วิมลรัตน์ อินศวร

๓.๓ เภสัชกรหญิงจิราνούช มิ่งเมือง สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทร. 0-2951-0491 แฟกซ์

4. การให้นิสิตเข้าพบและให้คำแนะนำนอกเวลาเรียน

** นิสิตสามารถเข้าพบคณาจารย์ผู้สอนได้ชั้น 7 อาคารใหม่ในคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ ในวันและเวลาราชการ โดยมีการนัดล่วงหน้าไว้ก่อน

5. จุดประสงค์ของวิชา

เพื่อให้นิสิตเรียนรู้เกี่ยวกับ

๕.๑ พืชสมุนไพร ความสำคัญของยาจากพืชสมุนไพร การพัฒนายาจากพืชสมุนไพร

๕.๒ การเตรียมตัวอย่างพืชสมุนไพรและการตรวจสอบเอกลักษณ์สารสำคัญจากพืชโดยวิธีทางเคมี

และโครมาโตกราฟีผิวบาง เทคนิคการสกัดสารสำคัญจากพืชสมุนไพร การควบคุมคุณภาพของพืชสมุนไพร

๕.๓ สารสำคัญกลุ่มต่างๆในพืชและฤทธิ์ทางชีวภาพ

๕.๔ เทคนิคต่างๆ ในการสกัด แยก และตรวจเอกลักษณ์เบื้องต้นของสารสำคัญจากธรรมชาติ

๕.๕ การควบคุมคุณภาพของพืชสมุนไพร

๕.๖ การศึกษาทางเคมีของสารบริสุทธิ์จากสมุนไพรที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพ

- ๕.๗ การศึกษาความเป็นพิษของพืชสมุนไพร
- ๕.๘ การใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ เครื่องสำอางค์ และส่งเสริมสุขภาพ
- ๕.๙ แนวทางในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร

6. คำอธิบายรายวิชา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพืชสมุนไพร ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของสารสำคัญที่ได้จากสมุนไพรที่นำมาใช้ในการรักษาโรค

7. คำอธิบายรายวิชา

Basic knowledge of medicinal plants, pharmacologic action of herbal active ingredients for disease treatment

8. วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ใช้ PowerPoint ที่น่าสนใจ ชัดเจน ง่ายต่อการติดตามทำความเข้าใจ ประกอบการสอนในชั้นเรียน
- การสอนโดยมีการนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นตัวอย่างกระตุ้นให้คิดเห็น ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและสืบค้นข้อมูล
- การแนะนำเทคนิคการสืบค้นข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- การมอบหมายงานที่ต้องมีการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การมอบหมายงานที่ต้องมีการนำเสนอทั้งในรูปเอกสารและด้วยวาจาประกอบสื่อเทคโนโลยี

9. อุปกรณ์สื่อการสอน

เครื่องฉายภาพจากคอมพิวเตอร์และคอมพิวเตอร์ แผ่นใส เครื่องฉายข้ามศีรษะ หนังสือและเอกสาร ประกอบคำบรรยาย

10. การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

การประเมิน	งานที่ใช้ประเมินผลผู้เรียน	สัปดาห์ที่กำหนด	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบเก็บคะแนน ครั้งที่ ๑ (สอบกลางภาค)	ส. 18 - อา. 26 มี.ค. 2560	๔๕.๕%
๒	สอบเก็บคะแนน ครั้งที่ ๒ (สอบปลายภาค)	จ. 15 - ศ. 26 พ.ค. 2560	๔๕.๕%
๓	คะแนน Case study คะแนนการเข้าชั้นเรียน	ส่งภายในวันศุกร์ที่ 12 พ.ค. 2560	๙%
รวม			๑๐๐%

- หมายเหตุ: 1. นิสิตต้องมีเวลาเข้าเรียนรวมทั้งภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบ
2. การเข้าห้องเรียนทั้งภาคบรรยายและปฏิบัติการนิสิตต้องแต่งกายให้เรียบร้อย จึงจะอนุญาตให้เข้าห้องเรียนและเซนต์ชื่อเข้าเรียนได้
3. การเข้าห้องเรียนนิสิตสามารถเข้าห้องเรียนซ้ำได้ไม่เกิน 15 นาทีหลังจากนั้นจะถือว่ามาสาย โดยหากมาสาย 3 ครั้งให้ถือเป็นขาด 1 ครั้งและหากเข้าห้องเรียนซ้ำหลังจาก 30 นาทีให้ถือว่าขาดเรียนในชั่วโมงนั้น

11. การประเมินผลการเรียน

- 11.1 ประเมินผลโดยการสอบทั้งภาคบรรยาย และการเข้าชั้นเรียนตลอดเทอม
- 11.2 เกณฑ์การตัดเกรดตามช่วงคะแนน (แบบอิงเกณฑ์) ดังนี้

A	80-100 (ระดับคะแนน 4)
B+	75-79 (ระดับคะแนน 3.50)
B	70-74 (ระดับคะแนน 3.00)
C+	65-69 (ระดับคะแนน 2.50)
C	60-64 (ระดับคะแนน 2.00)
D+	55-59 (ระดับคะแนน 1.50)
D	50-54 (ระดับคะแนน 1.00)
F	00-49 (ระดับคะแนน 0.00)

๑๒. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

- ๑๒.๑ เอกลักษณะสมุนไพร (2538.) ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๑๒.๒ กายวิภาคและสัณฐานวิทยาของพืช. (2546) ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๑๒.๓ การสกัดและตรวจสอบสารสำคัญจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ.(2536) ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๑๒.๔ การตรวจสอบและการสกัดแยกสารสำคัญจากสมุนไพร/ รัตนา อินทรานุปกรณ์ (2550) สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑๒.๕ สมุนไพรไทย โอกาสและทางเลือกใหม่ของอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์ วันที่ 15-16 มกราคม 2547 ณ โรงแรมสยามซิตี กรุงเทพมหานคร
- ๑๒.๖ สารฟลาโวนอยด์และสมุนไพร (2556) ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๑๒.๗ ปฏิบัติเภสัชวินิจฉัย 1. (2533) จุลทรรคนัลักษณ์ะผงพืชสมุนไพร ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะ

เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๒.๘ Evans,W.C. (2002). Trease and Evan's pharmacognosy.4 ed,London: WB Saunders.

๑๒.๙ Simon Mills and Kerry Borne (2005) The Essential Guides to Herbal Safety, Elsevier, USA.

๑๒.๑๐ Mark Blumenthal, Alicia Goldberg and Josef Brinckmann (2000) Herbal medicine Expanded Commission E Monographs, Integrative Medicine Communications, USA

(ตารางกิจกรรมการเรียนการสอน ภาคปลาย 2560 รายวิชา 01600343 ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของพืชสมุนไพร)

01600343 ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของพืชสมุนไพร 3(3-0-6) ทุกวันจันทร์ 13.00-16.00 น.				
ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	หัวข้อการบรรยาย	อาจารย์ผู้บรรยาย	สัดส่วนคะแนน%
1	9 ม.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำเกี่ยวกับรายวิชา - พืชสมุนไพร - ความสำคัญของยาจากพืชสมุนไพร - การพัฒนายาจากพืชสมุนไพร - หลักการใช้สมุนไพร 	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
2	16 ม.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> - สารสำคัญในพืชสมุนไพร (โครงสร้างทางเคมี บทบาทและหน้าที่) 	อ.วิมลรัตน์ อินศวร	๖.๕%
3	23 ม.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> การสกัดสารสำคัญจากพืชสมุนไพร - การเตรียมตัวอย่างตัวอย่างพืช - น้ำยาสกัดหรือตัวทำละลาย - วิธีการสกัด - การเลือกวิธีการสกัด - การทำสารสกัดให้เข้มข้น - การตรวจสอบสารสำคัญทางพิษเคมีเบื้องต้น 	อ.วิมลรัตน์ อินศวร	๖.๕%
งานวันเกษตรแห่งชาติ ศ. 27 ม.ค. - อา. 5 กพ. 2560				
4	6 ก.พ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบสมุนไพร - เอกลักษณะทางเคมี - การตรวจสอบสิ่งแปลกปลอมในวัตถุดิบ - ปริมาณเถ้า - ปริมาณความชื้น - การปนเปื้อนโลหะหนัก สารกำจัดศัตรูพืช 	อ.วิมลรัตน์ อินศวร	๖.๕%
หยุดวันมาฆบูชา 13 ก.พ. 2560				
5	20 ก.พ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> - พิษเคมีเบื้องต้น (1) และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา - Phenolics compound 	เภสัชกรหญิง จิราνούช มิ่งเมือง	๖.๕%
6	27 ก.พ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> - พิษเคมีเบื้องต้น (2) และฤทธิ์ทางเภสัช 	เภสัชกรหญิง จิราνούช	๖.๕%

		วิทยา - Coumarins and Quinones	มิ่งเมือง	
7	6 มี.ค. 2560	- พฤษเคมีเบื้องต้น (3) และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา - Alkaloids	เภสัชกรหญิง จิราνούช มิ่งเมือง	๖.๕%
วันสอบกลางภาคของนิสิตคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ จ.13 - อ. 26 มี.ค. 2560 (Topics 1-7; 45.5%)				
8	27 มี.ค. 2560	- พฤษเคมีเบื้องต้น (4) และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา - Terpenoids and Steroids	เภสัชกรหญิง จิราνούช มิ่งเมือง	๖.๕%
9	3 เม.ย.2560	- พฤษเคมีเบื้องต้น (5) และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา - Flavonoids	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
10	10 เม.ย.2560	- พฤษเคมีเบื้องต้น (6) และฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา - Essential oils	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
11	17 เม.ย.2560	- การศึกษาทางเคมีของสารบริสุทธิ์จากสมุนไพรที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพ	เภสัชกรหญิง จิราνούช มิ่งเมือง	๖.๕%
12	24 เม.ย.2560	- ขั้นตอนการพัฒนาสมุนไพรเพื่อใช้เป็นยาหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในคนและสัตว์ (Pre-clinic study)	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
13	1 พ.ค. 2560	พืชพิษ - สารเคมีในพืชมีพิษ - สารเคมีในพืช - การจัดกลุ่มพืชพิษ	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
14	8 พ.ค. 2560	- ประมวลความรู้ทางเภสัชวินิจฉัยสำหรับการแพทย์แผนตะวันออก และแนวทางการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาจากพืชสมุนไพร กับงานวิจัยประยุกต์ใช้ในคนและสัตว์	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๖.๕%
15	สอนชดเชย 10 พ.ค.2560	กรณีศึกษา: สารสำคัญในพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาและกลไกการออกฤทธิ์	ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์	๙%
วันสอบปลายภาคของนิสิตวิทยาเขตบางเขน จ.15 - ศ. 26 พ.ค. 2560 (Topics 8-14; 45.5%)				

อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์

(ผศ.ทพญ.ดร.อุมาพร รุ่งสุริยะวิบูลย์)
 ผู้ประสานงานรายวิชา
 30 พฤศจิกายน 2559

